

واژه بلدیه از دو کلمه بلدیه + ه تشکیل شده است. بلدیه در فرهنگ معین به معنای موسسه ای است که در هر شهر به کار نظافت و خوبی نان و آب و چراغ و خواروبار، صحت نظر دارد. شهرداری نیز طبق لغت نامه دهخدا از نامها یا لقبهای ایرانی است. همچنانکه شهر دار به معنای شهردارنده، نگهدارنده شهر، نگهبان بلد و محافظ نظم کشور است.

شهرداری از نظر لغوی از دو کلمه ((شهر)) و ((داری)) تشکیل شده بود و در اصطلاح به واحدی گفته می شود که به منظور اداره محلی و ارائه خدمات عمومی مورد نیاز شهروندان در یک مرکز جمعیتی یا خصایص شهری تشکیل می شود.

شهرهای ایرانی از دیرباز به شیوه های مختلف و متنوعی اداره می شدند. اما می توان اولین شیوه های نوین اداره شهر را از اواخر دوره قاجاریه و به تاسیس اداره احتسابیه مربوط دانست. نخستین قانون مدون مدیریت شهری نوین در ایران با عنوان قانون بلدیه در ۱۲ خرداد ۱۲۸۵ ه.ش در ۵ فصل و ۱۰۸ ماده به تصویب نخستین دوره مجلس شورای ملی رسید. طبق قانون بلدیه این نهاد نوپا به اداره کردن اموال منقول و غیر منقول، مراقبت در عدم قحطی شهر با وسائل ممکنه، ساختن و پاکت نگهداشتن کوچه ها و خیابان ها از پیاده رو و کالسکه روها و باغ های عمومی و مجاری آب از زیر پلها، معابر و غیره، روشن نمودن شهر، آبنمای شهر و پاکیزگی حمام و همچنین دایر کردن کتابخانه، قرائت خانه، موزه، حفظ و مرمت مساجد و ابنیه و عتیقه مساعدت با دولت در ساختن بازارها و نمایشگاه های تجاری و کلیه مراقبت و رواج حرف و تجارت در شهر. اداره بلدیه متشکل از ۴ عضو بوده است که آنان را انجمن های بلدیه انتخاب می کردند و کلاتر و معاونان او برای مدت ۴ سال انتخاب می شدند. در ۴ مرداد ماه ۱۳۲۸ قانون تشکیل شهرداری، انجمن شهر و قصابات و قوانین گذشته را ملغی شد و وظایف شهرداری نیز دچار تغییراتی محسوس شد.

در انتخاباتی که در اصفهان در تاریخ ۵ شعبان ۱۳۳۵ ه.ق مطابق با ۲۵ شهریور ۱۳۸۶ ه.ش برگزار شد، ۱۹ نفر از معتبرین و روسای محلات از ۱۹ محله اصفهان انتخاب و از میان ایشان آقای وثیق الملک به ریاست انجمن بلدیه و حاجی محمد علی خان کلاتر به عنوان رئیس اداره بلدیه انتخاب شدند.

اصفهان تا سال ۱۳۰۶ ه.ش تنها دارای دو خیابان چهارباغ هزار جریب و چهارباغ عباسی و کوچه های عریضی بود که مردم خود به پاکیزه نگاهداشتن آنها اهتمام داشتند. از سال ۱۳۱۴ ه.ش با واگذاری اختیارات جدید، شهرداری تصمیم به احداث خیابان گرفت که نتیجه آن طراحی خیابانهای دور شهر شامل خیابان مدرس، فروغی، میدان جمهوری، خیابان سروش و بزرگمهر بود و اندک اندک محله های هاتق، حافظ، سپه و نشاط نیز از حالت کوچه و محله درآمدند و به شکل خیابان رخ نمودند تا سال ۱۳۲۰ که با اختصاص سهمیه نفت به شهرداری و افزایش درآمدها و اعتبارات خیابانها آسفالت و معاشین های حمل زباله و سواری خریداری شدند در طی این سالها با برنامه ریزی شهرداری از سال ۱۳۰۹ ساخت بیمارستان خورشید آغاز شد. در زمینه روشنایی شهر نیز از دهه ۲۰ به بعد با تلاشهای آقای عطا الملک دهش و شهرداری، شرکت توربین روشنایی را به شهر هدیه داد پس از آن نیز با تفویض بیشتر اختیارات و گسترش توسعه شهرداری در سال ۱۳۴۰ تا ۴۵ طرح هایی برای ورود سیستم آکو، لوله کشی آب و فاضلاب شهری در زمان شهردار وقت تیمسار رضائیان ریخته شد و فعالیت های شهرداری در امور شهرسازی و اصلاح وضع شهرها توسعه و احداث معابر و خدمات شهری در جهت تنظیف، نیروی برق در شهرها و روشنایی معابر و ایجاد پارکها سیمای شهر را به گونه ای نوین و زیبا طراحی نمود.

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، شهرداری اصفهان دست به تغییر و تحولات بنیادین زد. در نتیجه این تحولات در سال ۱۳۵۸ مناطق شهری به ۶ منطقه و به ۱۰ منطقه در سال ۱۳۶۳، در سال ۸۲ به ۱۱ منطقه و در نهایت ۱۳۸۷ به چهارده منطقه تقسیم شد و بر تنوع فعالیت ها، اقدامات و امکانات موجود در مناطق افزوده شد. یکی از مهمترین اقدامات انجام شده در این دوران کفا شدن مالی مناطق بود. شهرداران موظف شدند نسبت به کسب درآمد در منطقه خود و هزینه آن در جهت بهبود و توسعه شهری در ابعاد مختلف خدماتی، عمرانی و اصلاحی تلاش نمایند.

بیمه سازی شبکه حمل و نقل درون و برون شهری، گسترش طرح عظیم ساخت مترو، افزایش شبکه خطوط اتوبوسرانی و ارتقا سطح کمی و کیفی خطوط تاکسیرانی، تقویت بنیان های فرهنگی، ایجاد مراکز فرهنگی، تفریحی و ورزشی افزایش کتابخانه ها و سالن های مطالعه در جهت ترویج فرهنگ کتابخوانی بازنگری طرح تفصیلی شهری اصفهان، راه اندازی سیستم مکانیزه شهرسازی، ارتقا پارامترهای کمی و کیفی خدمات شهری، زیبا سازی و تعیین ضوابط مبلمان شهری افزایش سرانه فضای سبز و توسعه کمربند شهر و انجام صدها اقدام فرهنگی اجتماعی، عمرانی، خدماتی و ترافیکی برگ زرین دیگری از عملکرد خادمین مردم در شهرداری اصفهان می باشد.

«کوتاه و گویا»، مجموعه جزوه هایی است که در جهت آشنایی بیشتر شما شهروندان گرامی با قوانین، اقدامات و فعالیت های بخش های گوناگون شهرداری تهیه شده است. راهنمایی ها و پیشنهادهای شما عزیزان راهگشای مفید برای حال و آینده خواهد بود.

روابط عمومی شهرداری اصفهان
مرکز ارتباط مردمی ۱۳۷
خبرگزاری ایمننا www.imna.ir
www.isfahan.ir

www.isfahan.ir
روابط عمومی شهرداری اصفهان
کوتاه و گویا

بلدیه
تاریخچه تشکیل شهرداری

